

PARASAL BÜYÜKLÜKLERDEKİ GELİŞMELER (Q-3)

M1

M1 tanımlı para arzında, tablodan da görüleceği üzere Aralık 2006 sonuna göre, Mart 2007’de (1. çeyrekte) yüzde 1,17 oranında bir artış meydana gelmiştir. Birinci çeyrekte görülen bu artışın nedeni, M1 alt bileşenlerden vadesiz diğer mevduatta yüzde 13,42 ve dolaşımdaki para miktarındaki yüzde 12,75, oranında artışa dayanmaktadır. Söz konusu bu artış Türk Parası (TP) ve Yabancı Para (YP) olarak incelendiğinde, TP’da yüzde 0,37 ve YP’da ise yüzde 2,14 oranında bir yükseliş görülmektedir.

M1, ikinci çeyrek döneminde, de pozitif yönde bir trend göstererek yüzde 2,25 oranında genişlemiştir. İkinci çeyrekte görülen bu genişlemede, alt bileşenlerden vadesiz ticari mevduatın yüzde 1,23, vadesiz tasarruf mevduatın yüzde 2,63, vadesiz diğer mevduatın yüzde 25,87 ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki mevduatın ise yüzde 21,56 oranında artış göstermesi etkili olmuştur. TP ve YP olarak incelediği zaman, TP’ında yüzde 6,30 oranında artış, YP’da ise yüzde 2,58 oranında azalış olmuştur.

M1, üçüncü çeyrekte, ikinci çeyreğe göre yüzde 0,45 oranında artmıştır. Bu dönemdeki artışa, vadesiz ticari mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki mevduatta meydana gelen artış etkili olmuştur. M1 TP ve YP olarak incelendiğinde ise, TP’ında yüzde 1,11 daralma, YP’da yüzde 2,49’luk genişleme olmuştur.

Aralık 2006 sonu ile Eylül 2007 dönemi baz alındığında M1 tanımlı para arzı, vadesiz ticari mevduat yüzde 1,30, vadesiz diğer mevduat yüzde 21,80 ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki mevduatın ise yüzde 956,75 oranında genişlemesine bağlı olarak yüzde 3,92 oranında artmıştır.

AÇIKLAMA	31.12.2006	31.03.2007	30.06.2007	30.09.2007
M1	19,06	1,17	2,25	0,45
M2	29,10	2,79	1,38	0,09
M3	27,50	2,13	3,11	-0,84
KREDİLER (TGA DAHİL)	47,67	0,27	4,07	1,70

Not: 2006 yılı yıllık yüzde değişimi, 2007 yılı üç aylık yüzde değişimi ifade etmektedir.

M2

M2 tanımlı para arzında, Aralık 2006 sonuna göre, Mart 2007'de yüzde 2,29 oranında bir büyüme olmuştur. Birinci çeyrekte görülen bu büyümede alt bileşenler içerisinde en önemli paya sahip vadeli tasarruf mevduatının yüzde 4,41 oranında artmasının olumlu etkisi olmuştur. Ancak vadeli ticari mevduatın yüzde 3,52 ve vadeli diğer mevduatın yüzde 20,45 oranında gerilemesi M2'ye olumsuz yansımıştır. M2 tanımlı para arzında birinci çeyrekte görülen bu genişlemenin TP ve YP olarak gelişimi incelendiğinde, TP'sında yüzde 2,71 ve YP'da yüzde 1,75 oranında bir artış olduğu görülmektedir.

2007'nin ikinci çeyreğinde ise yüzde 1,38 oranında bir genişleme meydana gelmiştir. İkinci çeyrekte görülen bu genişlemenin nedeni, alt bileşenlerden vadeli diğer mevduatın yüzde 22,05 oranındaki azalışına karşın, vadeli tasarruf mevduatının yüzde 1,65 ve vadeli ticari mevduatın yüzde 2,34 oranında artış göstermesidir. TP ve YP olarak incelediği zaman, TP'sında yüzde 2,94 oranında artış, YP'da yüzde 0,17 oranında azalış olmuştur.

M2 üçüncü çeyrekte, vadeli ticari mevduat yüzde 7,34, vadeli diğer mevduatın ise yüzde 1,65 oranında genişlemesine bağlı olarak yüzde 0,09 oranında artmıştır. M2 TP ve YP kompozisyonuna bakıldığı zaman, TP'sında yüzde 2,89 oranında artış, YP'da ise yüzde 2,76 oranda azalış meydana geldiği görülmektedir. M2'nin alt bileşenleri TP ve YP olarak incelendiğinde ise, TP vadeli ticari mevduat yüzde 6,20, TP vadeli tasarruf mevduatı 3,57 ve TP vadeli diğer mevduatta ise yüzde 15,41 oranında genişleme olmuştur. Diğer taraftan YP vadeli ticari mevduatta yüzde 8,80 oranda artış, YP vadeli tasarruf mevduatı ile YP vadeli diğer mevduatta azalış olmuştur. Bu oranlar sırasıyla, yüzde 4,41 ve 12,09 olmuştur.

Aralık 2006-Eylül 2007 döneminde, M2 tanımlı para arzı yüzde 4,29 oranında bir artış göstermiştir. Bu dönemde meydana gelen genişleme yüzde 5,99 oranında vadeli ticari mevduat ve yüzde 5,55 oranında vadeli tasarruf mevduatındaki artıştan kaynaklanmaktadır. M2'nin TP'sında yüzde 10,01 genişleme, YP'da ise yüzde 1,23 oranında daralma olmuştur.

M3

M2 para arzına resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan M3 tanımlı para arzında, Aralık 2006'ya göre, Mart 2007'de (1. çeyrekte) yüzde 2,13 oranında bir genişleme meydana gelmiştir. Bu genişlemeye alt bileşenlerden vadeli resmi mevduattaki yüzde 4,85 oranındaki artış neden olmuştur.

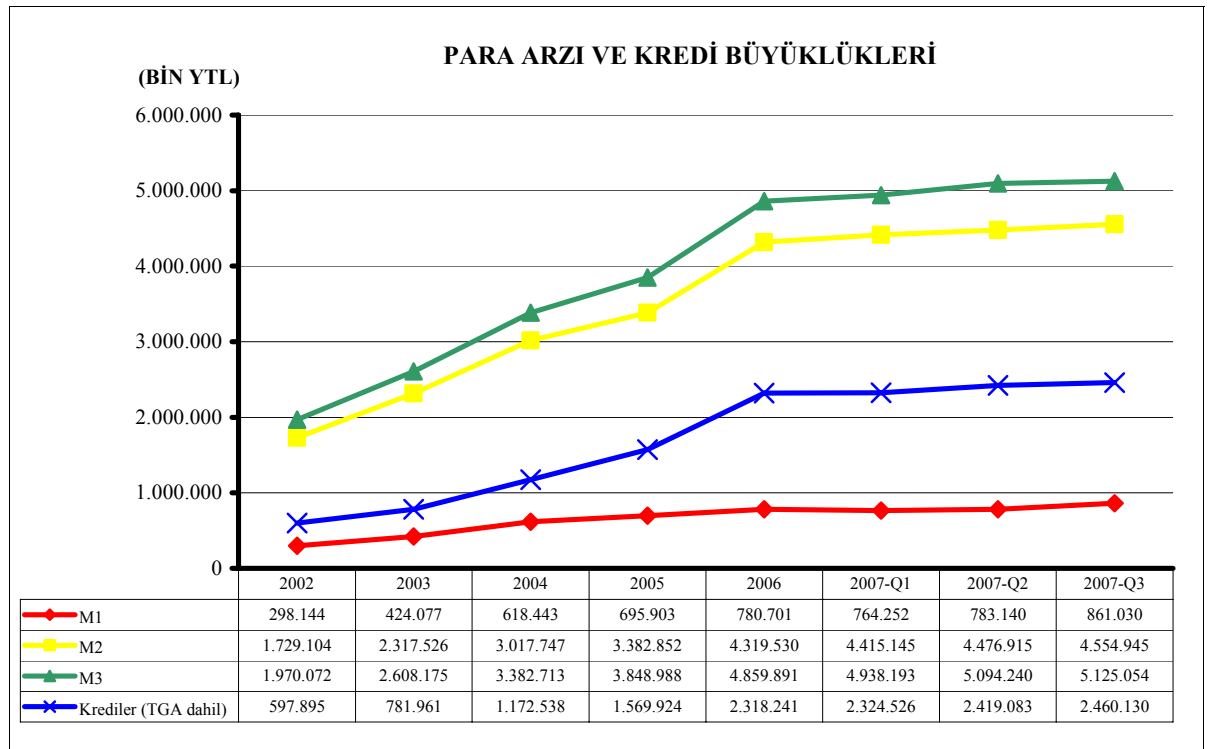
M3, Mart-Haziran 2007 döneminde (2. çeyrekte) ise yüzde 3,11 oranında genişlemiştir. Bu genişlemede M3 tanımlı para arzının alt bileşenlerinden vadesiz resmi mevduatın yüzde 7,85, vadeli resmi mevduatın yüzde 16,99 ve KKTC Merkez Bankası'ndaki diğer mevduatın yüzde 40,59 oranında artış göstermesi etkili olmuştur. M3 para cinslerine göre incelendiği zaman, TP'sında yüzde 5,78 ve YP'da yüzde 0,13 oranında artış olmuştur.

M3, üçüncü çeyrekte, ikinci çeyreğe göre yüzde 0,84 oranında azalmıştır. Bu dönemdeki azalış, vadeli resmi mevduatta meydana gelen yüzde 12,63 oranındaki daraldan meydana gelmiştir. M3, TP ve YP olarak incelendiğinde ise, TP'sında yüzde 0,71 artış, YP'da yüzde 2,66'lık eksiliş olmuştur.

Aralık 2006-Eylül 2007 dönemi baz alındığında ise M3 tanımlı para arzı yüzde 4,43 oranında bir artış göstermiştir. Bu dönemde meydana gelen M3'deki genişlemenin nedeni vadesiz resmi mevduat ile vadeli resmi mevduatta görülen yüzde 9,32, ve yüzde 7,17 oranındaki artıştır. M3 Türk Parası (TP) ve Yabancı Para (YP) olarak incelediği zaman, TP'sında yüzde 9,78 genişleme, YP'da ise yüzde 1,45 oranında daralma olmuştur.

KREDİLER

Bankacılık sektörü brüt kredilerinin (TGA dahil) birinci çeyrekte 2006 yılı sonuna göre yüzde 0,27 oranında genişlediği görülmektedir. Bu dönemde TP kredilerde yüzde 1,11 artış, YP kredilerde ise yüzde 0,91 oranında gerileme olmuştur. Brüt kredilerin ikinci çeyrek döneminde ise yüzde 4,07 oranında artış olmuştur. Bu dönemde krediler TP-YP olarak incelendiğinde, TP kredilerin yüzde 4,71, YP kredilerin ise yüzde 3,56 oranında genişlediği görülmektedir. Üçüncü çeyrekte bankacılık sektörü brüt kredileri (TGA dahil) 41.0 milyon YTL artarak 2.460 milyon YTL olmuştur. Bu artış oransal olarak yüzde 1,69 denk gelmektedir. Bu dönemdeki TP krediler yüzde 1,70 ve YP krediler ise 1,27 oranında genişlemiştir. Aralık 2006-Eylül 2007 dönemi baz alındığında ise, tahsili gecikmiş alacaklar (TGA) dahil krediler yüzde 6,12 oranında artış göstermiştir. Aynı dönemde TP krediler yüzde 7,68, YP krediler ise yüzde 3,92 oranında artmıştır.

KKTC Merkez Bankası
İdare Merkezi
Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü
Tel: 0392 – 228 3216
Internet: <http://www.kktcmb.trnc.net>
E - mail: iletii@kktcmb.trnc.net

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.